

Handläggare: Leif Styfberg
Telefon: 08-508 35 500

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 20 november 2012

Ärende 5

**Yttrande över remiss angående
rekommendation angående
överenskommelse om samverkan kring SFX
(svenska för invandare med gemensam
yrkesbakgrund)**

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att tillstyrka rekommendationen (KSLs rekommendation) angående överenskommelse om samverkan kring sfx inklusive bilagan om samordnartjänst.

Charlotte Svensson
Arbetsmarknadsdirektör

Leif Styfberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Sfx – svenska för yrkesutbildade – är en samlingsbeteckning för svenskundervisning för invandrade med en färdig utbildning eller med erfarenhet från ett specifikt yrkesområde. Det finns för närvarande nio sfx varav fyra drivs av arbetsmarknadsnämnden. Erfarenheterna av sfx är mycket goda – åtta av tio elever befinner sig i egen försörjning ett till två år efter avslutad utbildning. 2007 inleddes en samverkan kring sfx då KSL fick ett övergripande ansvar och samtliga kommuner i länet undertecknade en avsiktsförklaring om samverkan. Det har under senare tid framkommit önskemål från flera kommuner om ett förtydligande av avsiktsförklaringen. Den genom KSL inrättade styrgruppen för den

gemensamma vuxenutbildningsregionen har därför tagit fram ett förslag till samverkansöverenskommelse där det tydligt framgår vilka kriterier som gäller för ett sfx, hur beslut om ett nytt sfx ska fattas och vilka åtaganden såväl anordnare som hemkommun har. KSL föreslår också att det inrättas en deltidstjänst som samordnare för sfx. Samordnaren ska svara för intern samordning mellan sfx-kommunerna, löpande kommunikation med övriga kommuner och kontaktskapande verksamhet utåt. Järfälla har erbjudit sig att vara ”värdkommun” åt sfx-samordnaren. För att finansiera samordnartjänsten har en kostnadsnyckel utarbetats. Kostnaden fördelas mellan kommunerna dels genom ett grundbelopp på 1 500 kronor per år som är lika för alla, dels en procentuell fördelning utifrån antal elever kommunen har i sfi enligt statistik från Skolverket. Enligt den beräkning som presenteras skulle årskostnaden med nuvarande fördelning för nämnden bli 222 543 kronor.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts av SFI-avdelningen i samråd med vuxenutbildningsavdelningen.

Bakgrund

KSLs styrelse beslutade vid sitt sammanträde den 11 oktober 2012 att rekommendera samtliga kommuner att besluta att delta i en ny överenskommelse om samverkan mellan kommunerna i Stockholms län kring sfx. I en bilaga till överenskommelsen föreslår KSL att det inrättas en permanent tjänst som sfx-samordnare på 60 %.

Sfx är en samlingsbeteckning för svenskundervisning med yrkesinriktning för invandrade som redan har en färdig utbildning och/eller erfarenhet från ett specifikt yrkesområde från sitt hemland. Grundtanken är att studerande med samma yrkesbakgrund samlas hos en anordnare i syfte att skapa tillräckligt stora undervisningsgrupper.

Syftet med sfx är att studerande:

- snabbare lär sig det svenska språket
- får möjlighet till kunskap om yrkesområdet för att snabbare kunna arbeta inom sitt yrkesområde i Sverige.

Idag finns nio sfx i länet – fyra av dem drivs i arbetsmarknadsnämndens regi: SFL (svenska för lastbilsförare), SFP (svenska för pedagoger), Sfinx (svenska för ingenjörer) och SFEJ (svenska för ekonomer, jurister och samhällsvetare).

Erfarenheterna av sfx är goda. Enligt en utvärdering KSL gjorde våren 2011 befinner sig åtta av tio elever i egen försörjning ett till två år efter avslutat sfx. Av de som svarade på enkäten arbetar 48 % inom sitt yrke, 19 % inom ett annat område och 13 % studerar vidare på högskola eller inom vuxenutbildningen.

KSL har sedan 2007 ett övergripande ansvar för sfx då samarbetet kring sfx reglerades genom en gemensam avsiktsförklaring som undertecknades av samtliga kommuner i länet. Utifrån önskemål från kommunerna om ett förtydligande av avsiktsförklaringen har ett förslag till samverkansöverenskommelse utarbetats inom KSL. Styrgruppen för arbetet med gemensam vuxenutbildningsregion har lett arbetet med den nya överenskommelsen.

KSLs förslag till överenskommelse

KSL föreslår att samverkansöverenskommelsen ska vara en långsiktig överenskommelse mellan länets kommuner om att samarbeta kring sfx och att överenskommelsen gäller efter beslut i ansvarig nämnd och tillsvidare. Uppsägning av överenskommelsen ska ske genom beslut i ansvarig nämnd.

I förslaget till överenskommelse anges kriterier för vad som krävs för att en utbildning ska godkännas som ett sfx:

- sfx ska rikta sig till individer som redan har yrkeserfarenhet/-utbildning
- sfx ska vända sig till personer som är berättigade att studera på sfi
- sfx ska erbjuda en yrkesinriktad språkutbildning genom att studierna på sfi-nivå och svenska som andraspråk (sva) är anpassade till det aktuella yrkesområdet
- sfx ska utgå från och anpassas till befintlig kunskap och erfarenhet hos individen
- sfx ska utformas och utföras i ett nära och aktivt samarbete med för yrket berörda aktörer
- sfx ska ta emot sökande från länets alla kommuner och antagningen ska i möjligaste mån ske kontinuerligt under året
- sfx ska svara mot arbetsmarknadens behov

Ansökan om att starta ett sfx ska lämnas till KSL som utifrån en särskild mall gör en bedömning av den aktuella utbildningen.

I förslaget till överenskommelse redogörs för vilka åtaganden anordnaren har och vilka åtaganden den köpande kommunen har.

Den nuvarande betalningsmodellen behålls. Priset gäller per månad och fakturering görs månadsvis. För studerande som börjar efter den 15:e eller slutar före den 15:e utgår ersättning för halv månad.

Beslut om fastställande av prislista fattas av KSLs beredning som ansvarar för frågor som rör vuxenutbildning. Prislistan kommer årligen att justeras mot bakgrund av kommunernas kostnadsutveckling. Den prisjusteringsmodell som används för uppräkningsprogrampriser för gymnasieskolan – KPIX – kommer att användas.

För att verksamheten ska kunna växa och utvecklas krävs intern samordning mellan sfx-kommunerna, löpande kommunikation med övriga kommuner och kontaktskapande verksamhet utåt. Dessa uppgifter skapar behov av en gemensam samordnarfunktion.

En sådan sfx-samordnare har funnits under två perioder som externt finansierat projekt och erfarenheterna av det är goda. Därför föreslår KSL att det skapas en permanent tjänst som samordnare. Järfälla har erbjudit sig att fungera som ”värdkommun” för sfx-samordnaren.

Samordnartjänsten är en deltidsanställning på 60 % och årskostnaden beräknas till 480 000 kronor. Det täcker kostnaderna för samordnarens lön, resor och övriga overheadkostnader förknippade med samordnaren samt avvecklingskostnader vid avtalets upphörande. Beloppet kan komma att justeras med upp till 15 % årligen utan föregående omförhandling.

För att finansiera samordnartjänsten har en kostnadsnyckel utarbetats. Kostnaden fördelas mellan kommunerna dels genom ett grundbelopp på 1 500 kronor per år som är lika för alla, dels en procentuell fördelning utifrån antal elever kommunen har i sfi enligt statistik från Skolverket. Det betyder att kostnaden kan variera mellan åren. Enligt den beräkning som presenteras skulle årskostnaden med nuvarande fördelning för nämnden bli 222 543 kronor.

Den av kommunerna genom KSL inrättade styrgruppen för den gemensamma vuxenutbildningsregionen utgör även styrgrupp för den föreslagna överenskommelsen om samverkan kring sfx inklusive bilagan om samordnartjänsten.

Styrgruppen ska tillsammans med kommunerna och utbildningsanordnarna för sfx följa upp och utvärdera denna överenskommelse inklusive bilagan om samordnartjänsten. Uppföljning av prisregleringssystemet kommer att ske med ett tidsintervall på tre år.

Styrgruppen ska även följa upp länets beviljade sfx i samråd med tjänstemannanätverken inom KSL och enligt de uppföljningsverktyg som tas fram inom ramen för den gemensamma vuxenutbildningsregionen.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter

Arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att arbetsmarknadsnämnden tillstyrker KSLs förslag med följande synpunkter.

Sfx är en mycket bra utbildningsform som erbjuder nyanlända med en för landet attraktiv kompetens en hel utbildningskedja. Den studerande som antas på ett sfx kan gå vidare från sfi till svenska som andraspråk så fort han/hon är klar för det utan ansökningsprocedurer. Det uppstår därför inga väntetider varför studietiden förkortas. Dessutom är utbildningen effektiv och av hög kvalitet.

Det är viktigt att regelverket kring sfx är klart och tydligt både för den anordnande kommunen och för den kommun som köper plats för kommundeltagare i sfx i andra kommuner. Likaså är det angeläget att det finns tydliga kriterier för vad som krävs för att starta ett sfx.

De erfarenheter Arbetsmarknadsförvaltningen har av den sfx-samordnare som nu verkar och som finansieras som extern projekt är positiva. Samordnaren sprider information om sfx i många olika sammanhang och har aktivt verkat för kontakter med näringsliv, högskolor och af. Det är en fördel med en samordnare som representerar samtliga sfx eftersom många insatser kan samordnas. Kompetensutveckling för lärarna i de olika sfx har ordnats, likaså gemensamma informationsträffar med olika intressenter.

Bilaga:

Förslag till överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län om samverkan kring SFX